

Tauro apygardos Geležinio Vilko rinktinės vadas Juozas Baltrušaitis-Tigras. Iš Marijampolės Tauro apygardos partizanų ir tremties muziejaus fondų

JUOZAS BALTRUŠAITIS-TIGRAS

1926 07 21–1949 07 22

Juozas Baltrušaitis gimė 1926 m. liepos 21 d. Marijampolės aps. Klebiškio vls. Mikalinės k. Motiejaus ir Marijonos Baltrušaičių šeimoje. Mokėsi Šilavote, vėliau – Kauno gimnazijoje.

1945 m. vasario mėn. kartu su broliu Motiejumi tapo Geležinio Vilko pulko partizanais. Tauro apygardos vado Zigmo Drungos-Mykolo Jono 1946 m. kovo 7 d. įsakymu Nr. 6 nuo 1946 m. sausio 1 d. paskirtas Geležinio Vilko rinktinės Ryšių skyriaus viršininku. Tų pačių metų gegužės 19 d. Geležinio Vilko rinktinės vado Kazio Algirdo Varkalos-Žaliuko įsakymu Nr. 11 nuo gegužės 5 d. ėjo Algirdo kuopos vado, o gruodžio 26 d. įsakymu – rinktinės Žvalgybos skyriaus viršininko pareigas. 1947 m. balandžio 10 d. Tauro apygardos vado Antano Baltūsio-Žvejo įsakymu Nr. 12 perkeltas į Maironio kuopą, įkurtą prie Tauro apygardos štabo, o tų pačių metų liepos 30 d. įsakymu Nr. 20 paskirtas apygardos štabo Ryšių poskyrio viršininku.

1947 m. rugpjūčio mėn. baigė Tauro apygardos štabo puskarininkio laipsniui įgyti Mokomosios kuopos 1-ą laidą ir išlaikė baigiamuosius egzaminus. Jam suteiktas jaunesniojo puskarininkio laipsnis.

1947 m. gruodžio 26 d. Prienų aps. Šilavoto vls. Šiūrupio k. Jono Juodsnukio sodyboje karinės čekistų operacijos metu buvo sunkiai sužeistas J. Baltrušaičio brolis Tauro apygardos Geležinio Vilko rinktinės vado pavaduotojas propagandai Klemensas Baltrušaitis-Kurtas. Jis mirė kitą dieną ir buvo užkastas prie Šilavoto mstl. kapinių (Prienų r.).

Būsimieji Tauro apygardos Geležinio Vilko rinktinės vadai: Juozas Baltrušaitis-Tigras (kairėje) ir Pranas Kleiza-Rytis. Iš Marijampolės Tauro apygardos partizanų ir tremties muziejaus fondų

1948 m. kovo 17 d. žuvus Geležinio Vilko rinktinės vadui K. A. Varkalai-Daumantui, J. Baltrušaitis grąžintas į šią rinktinę ir tų pačių metų balandžio 4 d. Tauro apygardos vado Jono Petro Aleščiko-Rymanto įsakymu Nr. 9 paskirtas jos vadu. 1949 m. birželio 15 d. Tauro apygardos vado Aleksandro Antano Grybino-Fausto įsakymu Nr. 14 J. Baltrušaičiui suteiktas partizanų leitenanto laipsnis pagal Lietuvos laisvės kovų sąjūdžio (LLKS) Prezidiumo pirmininko Jono Žemaičio-Vytauto 1949 m. vasario 16 d. aktą Nr. 5.

Žuvo J. Baltrušaitis-Tigras 1949 m. liepos 22 d. Kauno aps. Veiverių vls. Kuprių k. per susirėmimą su MGB Kazlų Rūdos vls. poskyrio karine operatyvine grupe. Palaikai galėjo būti užkasti apkasuose prie Veiverių miestelio (Prienų r.).

Tauro apygardos partizanas brolis Antanas Baltrušaitis-Erelis suimtas 1946 m. sausio 30 d. Nuteistas dešimčiai metų lagerio ir penkeriems tremties. Kalintas Uchtoje, Komija – Balchaše, Karagandos sr. Nuo 1955 m. vasario 26 d. buvo tremtyje. Paleistas 1964 m. kovo 30 d. Tais pačiais metais grįžo į Lietuvą.

Motina M. Baltrušaitienė 1946 m. vasario 23 d. buvo išstremta į Sverdlovsko sr. Pabėgo. 1947 m. grįžo į Lietuvą. Mirė 1954 m.

Tauro apygardos partizanė sesuo Konstancija Baltrušaitytė suimta 1946 m. liepos 3 d. Nuteista dešimčiai metų lagerio ir trejiems tremties. Kalinta lageryje Maskvos sr. – Dubrovlage, Mordovija. Paleista 1955 m. vasario 17 d. 1954 m. grįžo į Lietuvą. Mirė 1984 m.

2000 m. gegužės 8 d. J. Baltrušaičiui pripažintas kario savanorio statusas, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2000 m. gegužės 24 d. įsakymu jam suteiktas majoro laipsnis, Lietuvos Respublikos Prezidento dekretu 2000 m. gegužės 15 d. apdovanotas Vyčio Kryžiaus ordino Karininko kryžiumi (po mirties).

Memorialas šioje vietoje užkastiems 1944–1953 m. Veiverių apylinkėse žuvusiems Tauro apygardos partizanams, 1989–1990 m. iš užkasimo vietų perkeltiems ir šioje vietoje palaidotiems 1945 m. vasario 26 d. Žiemkelio kautynėse žuvusiems dvylikai partizanų, 1945 m. birželio 12 d. Klebiškio miške žuvusiems šešiams, 1945 m. liepos 10 d. Eglynėlio miške nužudytiems devyniems partizanams, trims neatpažintiems partizanams, taip pat šio krašto žuvusiems partizanams ir politiniams kaliniams atminti. Prienų r. Veiverių mstl. Kelio Veiveriai–Skriaudžiai kairėje įrengtas „Skausmo kalnelis“. Vieta sutvarkyta 1989–1991 m. Paminklai statomi ir dabar. J. Paršeliūno nuotr., 2010 m.